

PORIN LYSEON EDELTÄJÄKOULUJEN MUISTOLAATAT

- Lisänä kuvakavalkadikurkistus Lyseon nykyiseen pihapiiriin

Teksti: Lauri Lempinen

20.8.2019

Kuvat pääosin: Raimo Kostensalo

Porin Lyseon senioriyhdistyksen tarkoituksena on vaalimalla ja kehittämällä koulun perinteitä toimia Porin Lyseon lukion, Porin Lyseon koulun ja Porin aikuislukion sekä niiden edeltäjäkoulujen entisten ja nykyisten oppilaiden, opettajien ja toimihenkilöiden välisenä yhdyssiteenä ja lyseohengen ylläpitäjänä.

Tein aikoinaan senioriyhdistyksen silloisessa hallituksessa aloitteen, että jollakin aikataululla olisi lyseohengessä perusteltua hankkia muistolaatat Lyseon edeltäjäkoulujen sijaintipaikkojen nykytalojen julkisivuille. Olin tietenkin hanketta jo jossain määrin valmistellut, ja niinpä sain tehtäväkseni asiaa eteenpäin.

Sijaintipaikkojen ja koulujen nimien lähdemateriaalina käytin seuraavia teoksia:

- Risto Ennekari – Erkki Lod: Porin lyseo 120 vuotta, 1879 – 1999
- Juhani Saarinen: Porin historia III, 1809 – 1939

Ennen nykyiselle paikalleen siirtymistä koulu oli toiminut seuraavissa kiinteistöissä:

Porin Suomenkielinen Yksityis-lysei 1879 - 1890

Postimestarinna Wikmanin talo Konstantininkatu, nyk. Gallen-Kallelankatu 9, Pohjoispuiston kulma, 1879 – 1880

Poliisiylikonstaapeli Wickstedtin talo Isolinnankatu 3, 1880 – 1884, Valtakadun kulma

Insinööri Lindströmin talo Yrjönkatu 12, 1884 – 1890, nykyisen Hallitalon paikkeilla

Porin Suomenkielinen Klassillinen Lysee 1890 – 1914

Kauppias Franckin talo Konstantininkatu 14, nyk. Gallen-Kallelankatu, 1890 – 1895.

Nykyiselle paikalleen Annankatu 5:een koulu muutti 1895 taloon, joka alun perin oli ollut yksityisasunto ja jossa ruotsalainen alkeiskoulu toimi lakkauttamiseensa asti. Talo korotettiin lisätilojen saamiseksi. 1950-luvulta alkaen koulutoiminta on laajentunut koko korttelin kattavaksi.

Laattaluonnokset teksteineen hyväksyttiin senioriyhdistyksen hallituksessa keväällä 2017 .

Työllistävämpi tehtävä oli selvittää nykyisten kiinteistöjen isännöitsijöiden tai muiden hallinnoivien yhteystiedot. Samoin paikan määritys oli tehtävä, koska nykyisen kaavan

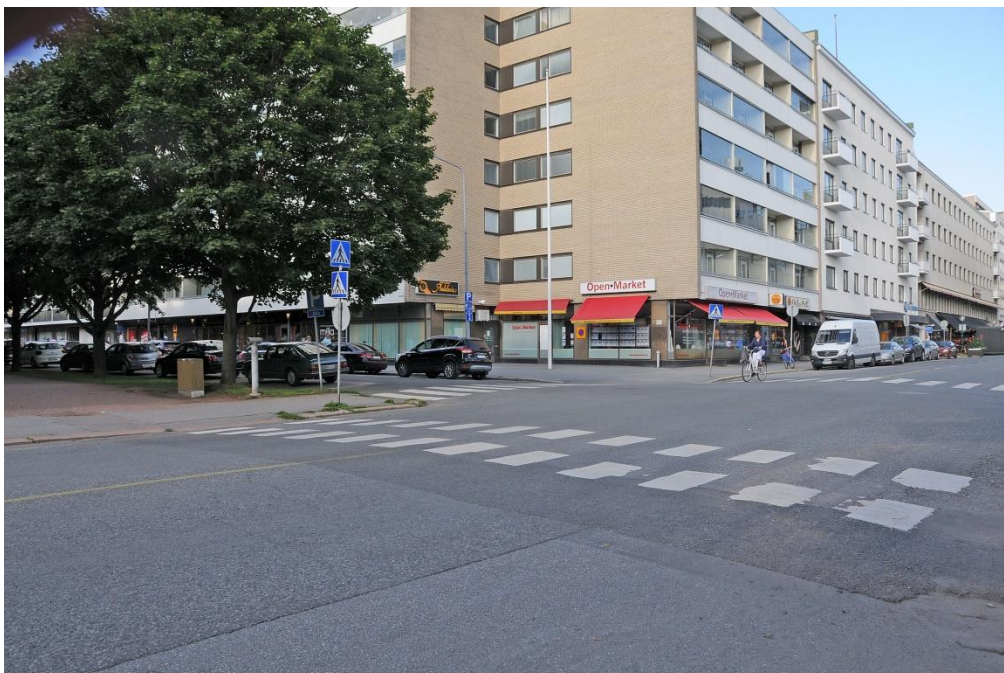
suurilla tonteilla oli saattanut aiemmin olla useita taloja. Saamastani avusta ja vanhoista valokuvista kiitän Satakunnan Museon amanuenssi, lyseolainen **Johanna Jakomaata**.

Koska laattaprosessi kaikkineen oli monitahoinen ja muiden harrastusten ohella melkoisesti aikaa vievä, otin jossain vaiheessa aikalisän. Ilmoitin eri osapuolille, että valmis suunnitelma laitetaan vuodeksi lepäämään, koska oli johdonmukaista päivätä laatat 1.9.2019, jolloin Porin Lyseo tulee toimineeksi 140 vuotta.

Kevättalvella 2019 käynnistin hankkeen toteuttamisen uudelleen, ja niinpä laatat kiinnitettiin kesäkuun puolivälin tietämällä odottamaan koulun syksyisiä juhlamenoja. Kiinnityksestä vastasi Lyseon pitkäaikainen kiinteistöhoitaja **Hannu Huhtanen** ammattimiehen taidolla ja työkaluilla. Laatat, kuten lopussa olevan Lyseon pihapiirin kuvakavalkadinkin, kuvasi senioriyhdistyksen perinnetoimikunnan jäsen, evp. lehtori **Raimo Kostensalo**. Lyseolaiskiitokseni molemmille. Tekniseri Oy valmisti laatat. Kiitän yhteistyöstä **Marko Mikkolaa**.

SEURAAVASSA MUISTOLAATAT KOULUN TOIMINNAN AIKAJÄRJESTYKSESSÄ

**Postimestarinna Wikmanin talo Konstantininkatu, nykyinen Gallen-Kallelankatu 9.
Laatta on Pohjoispuiston puolella, koska G-Kk:n puolella ei ole kiinnityspintaa.**

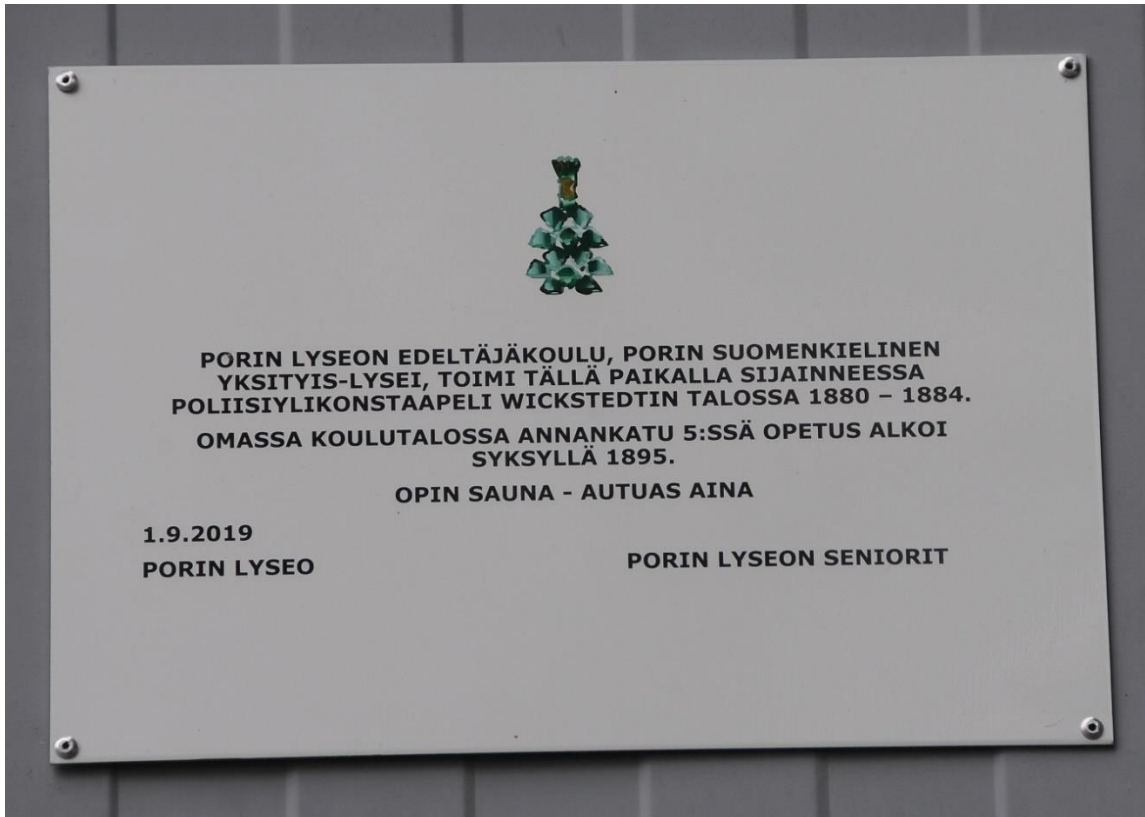
Kiitän hallituksen jäsentä, lyseolainen Pekka Lehtistä ja isännöitsijä Pertti Pinkkilää.

Sama paikka aikanaan. Kuva: Satakunnan Museo. Taustalla näkyy Pohjoispuiston puita.

Poliisiylikonstaapeli Wickstedtin talo Isolinnankatu 3, 1880 – 1884, Valtakadun kulma

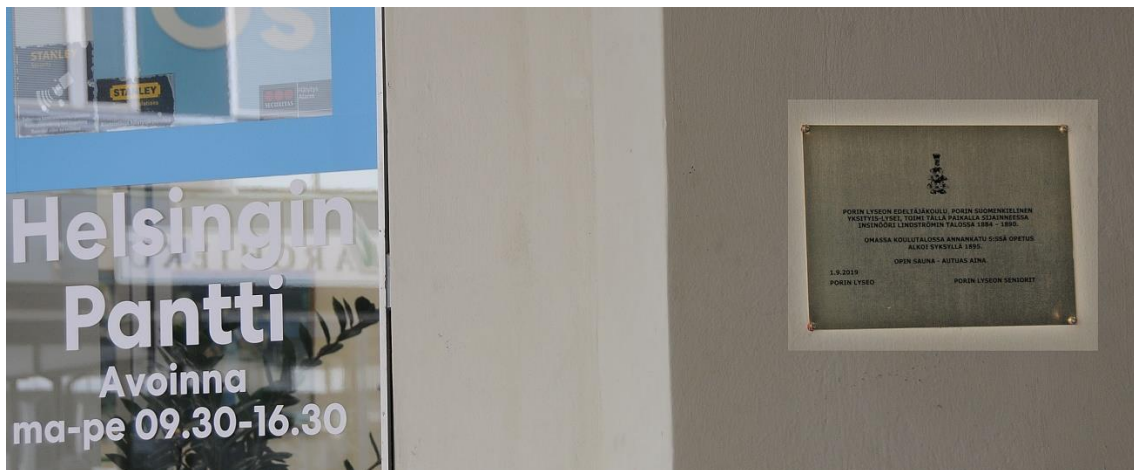
Kiitän hallituksen puheenjohtaja Mai-Anna Pajamäkeä ja isännöitsijä Seppo Manneria.

Sama paikka aikanaan. Kuva: Satakunnan Museo. Näkymä on Isolinnankadulta länteen Valtakadulle.

Insinööri Lindströmin talo Yrjönkatu 12, 1884 – 1890, Hallitalon tontilla

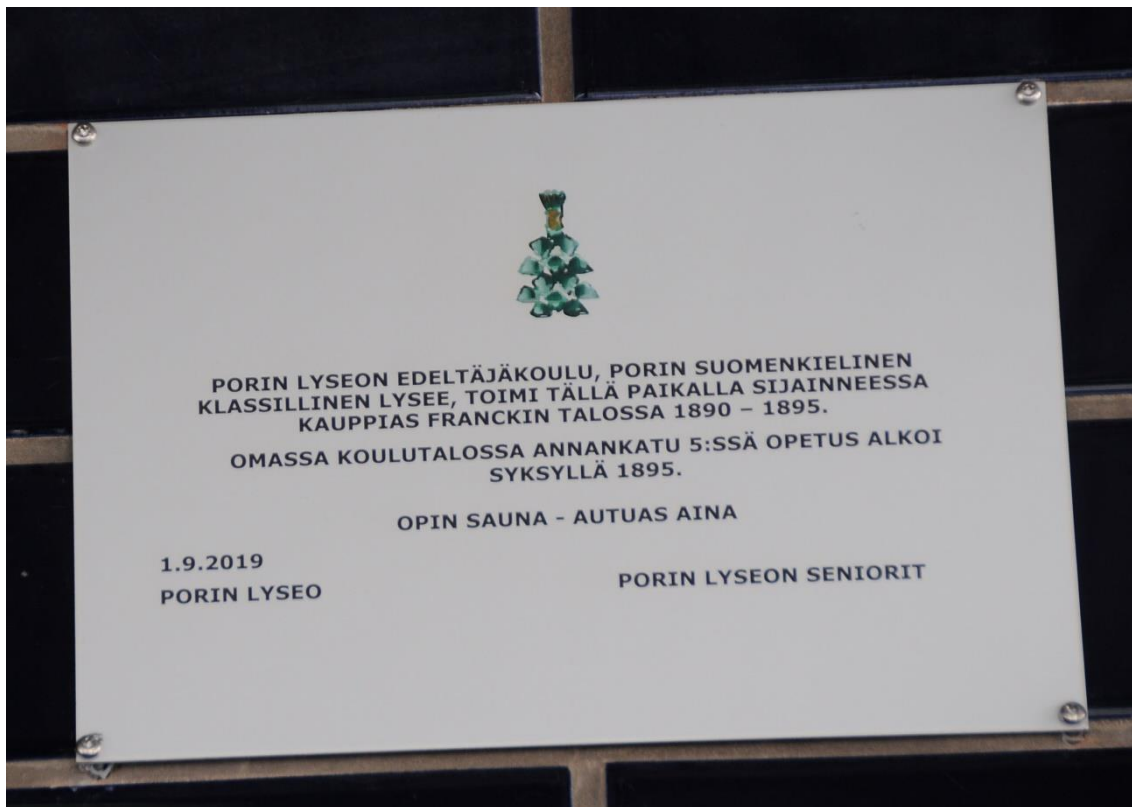
Laatta on Hallin sisäänkäynnissä vasemmalla seinällä. Kiitän hallituksen puheenjohtaja Jari Koskista ja huoltomies Jorma Haapasaarta.

Sama paikka aikanaan. Kuva: Satakunnan Museo. Näkymä on Itäpuistosta Yrjönkadulle jokirantaan päin. Insinööri Lindströmin talon ja Hallitalon (1927) katuosoite on molemmilla sama, Yrjönkatu 12.

Porin Suomenkielinen Klassillinen Lysee 1890 – 1914, Gallen-Kallelankatu 14

Kiitän Porin kaupungin teknistä palvelukeskusta ja kansalaisopiston rehtori Jari Kaasista.

Sama paikka aikanaan. Kuva: Satakunnan Museo. Koulu oli tällä tontilla, jossa toimi myös sittemmin Satakunnan Museo. Työväenopiston rehtorina toimi aikoinaan pitkään lyseolainen **Timo Koivisto**.

Kiitän kaikkia henkilöitä , joiden puoleen olen voinut kääntyä laattahankkeen aikana.

Kerran lyseolainen – aina lyseolainen

Lauri Lempinen

Lauri Lempinen

vuoden lyseolainen 2007

kunniapuheenjohtaja 2014

Seuraavassa on kuvakavalkadi Lyseon koulukorttelista. Vuosilukuja ja koulumuutosten historiaa on vuoteen 1999 asti luettavissa yllä mainituista teoksista. Kuvat puhukoot puolestaan. Joihinkin kuviin olen lisännyt tietoiskumaista tekstiä. Raimo Kostensalolle esitän vielä suurkiitokseni.

Kuva: Museoviraston kuvakokoelmat. Lyseo Nikolainkadun (nyk. Valtakatu) varrella.

Kuva: Porin kaupunki

Lyseon toimittua 100 vuotta omassa talossaan vuonna 1995 luovutti senioriyhdistys koululle kuvassa olevan muistolaatan, jonka valumuotin oli valmistanut insinööri Olavi Karihaara. Laatan luovuttivat puheenjohtaja Raimo Soukki ja varapuheenjohtaja Lauri Lempinen. Laatan ottivat vastaan rehtorit Ossi Valtonen ja Hannu Kurittu. Kaikki loput kuvat (loppukaappausta lukuun ottamatta) ovat Raimo Kostensalon ottamia.

Lyseon pihapiiriin käynti on kuvattu Annankadun puolelta. Vanhan koulurakennuksen muistolaatta on oikealla näkymättömissä. Aiemmin samoissa tiloissa toimi myös Porin aikuislukio, jonka nimi oli myös nähtävillä.

Senioriyhdistyksen aloitteesta PORIN LYSEON LIIKUNTASALI on nykyisin LYSEOSALI. Olavi Karihaara lahjoitti vihtareliefin.

SuomiAreena 2019: Keskiviikkona 17.7 OAJ:n pop up -koulu keräsi pari tuhatpäisen yleisön tutustumaan opettajien työhön eri koulutusasteilla. Opettajat olivat ideoineet ja toteuttaneet pop up -kouluun yli 30 oppimistuokiota. Myös kouluruokaa oli tarjolla.

Lyseokorttelin kuvakaappaus Google Earthista: lyseolainen Heikki Takala

OPIN SAUNA – AUTUAS AINA